

Sommarens musikprogram i Ringamåla

Onsdag 15 juni, kl 19.30

Jonas Larsson – trumpet
Björns Stoltz – orgel

Onsdag 29 juni, 19.30

Jenny Samuelsson – flöjt
Björn Stoltz – piano

Onsdag 13 juli, kl 19.30

Johan Sandberg – tenor
Björn Stoltz – piano

Söndag 24 juli, kl 18

Folkmusikgruppen RÚL

Onsdag 3 augusti, kl 19.30

SisBro-kvartetten

Onsdag 10 augusti, 19.30

Max Låke – klarinett
Björn Stoltz – piano

Onsdag 17 augusti, kl 19.30

Björn Stoltz – orgel

Lördag 20 augusti, kl 18

Lena-Maria Klingvall

Vi är till för Dig

Linda Robson, Pastorsexp. vardagar kl. 10-12

Alve Svensson, komminister tf. kyrkoherde

Jonas Fykman, komminister

Anneli Väpnare, kurator, diakoni

Anne Torvaldsson, kyrkvaktmästare

Pastorsexpeditionen Asarum

Alf Olsson, kyrkogårdschef,

Lennart Olofsson ordf. R.kyrkoråd

tel 32 86 00

tel 32 86 12

tel 32 86 11

tel 32 86 31

tel 32 86 21

tel 32 86 00

tel 32 86 29

tel 32 51 66

Ansvarig utgivare och redaktör Lennart Olofsson

Text och foto där ej annat anges: Lennart Olofsson

FÖRSAMLINGSBLAD FÖR RINGAMÅLA

juni 2011

Årgång 13 Nr 2

Välkommen Karin! Karin Elmblad ny kyrkoherde i Asarum-Ringamåla pastorat

Installation i Ringamåla kyrka

Komminister Karin Elmblad har förordnats till ny kyrkoherde i Asarum-Ringamåla kyrkliga samfällighet. Hon efterträder Mats Lundgren, som slutade för ett år sedan. Under tiden har Alve Svensson varit vikarierande kyrkoherde.

Karin tillträder den 1 augusti. Hennes första gudstjänst i pastoratet blir i Slämsmåla den 21 augusti.

Karin Elmblad kommer att installeras som kyrkoherde i Ringamåla kyrka söndagen den 4 september.

Karin prästvigdes 1999. Hon har arbetat i Jämshögs församling sedan 2000. Utöver komministertjänsten har Karin varit Lunds stifts konfirmandkonsulent för Karlskrona-Ronneby kontrakt, Lister och Bräkne kontrakt samt Villands och Gärds kontrakt.

Södra Hoka ungdomsgård har betytt mycket för Karin av flera skäl både som ung, då ledarkår och läger var viktiga delar, och idag, då hon är ordförande för Södra Hoka Ideella förening.

Karins familj består förutom hon själv av make och nioårig dotter.

Karin var under flera år ledamot i förbundsstyrelsen för Kyrkans Ungdom numera Svenska Kyrkans Unga.

Karin har från sin tid som komminister i Jämshög fått en grundlig erfarenhet av församlingsarbete och ser nu fram emot att möta nya arbetsuppgifter, att leda arbetet i vårt pastorats två församlingar.

Installationen i Ringamåla kyrka den 4 september, på självaste Ringamåla-dagen, bör sätta en extra festprägel på denna dag. En förhoppning är att församlingsborna sluter upp och verkligen kommer och hälsar vår nya kyrkoherde välkommen. Efter gudstjänsten bjuds alla till församlingshemmet, där en enkel måltid kommer att serveras. Ett stort tält kommer att sättas upp på gräsmattan utanför församlingshemmet, så det ska finnas plats för alla.

Att installationen blir i Ringamåla tycker Karin är extra roligt eftersom hon är konfirmerad i Ringamåla kyrka.

Prästbrist – slitsamt för Alve och Jonas

Under ett år sedan Mats Lundgren gick i pension har pastoratet saknat en präst. Detta har helt naturligt påverkat arbetssituationen för våra två tjänstgörande präster Alve Svensson och Jonas Fykman. Förrättningar, dvs. begravningar, dop och vigslar skall genomföras som vanligt och låter inte vänta. Trots avsaknaden av en ordinarie präst har gudstjänster hållits som vanligt i våra kyrkor. Till några gudstjänster har vikarier inkallats och Mats Lundgren har också tjänstgjort vid begravningar.

Jonas och Alve är värda uppskattning och tack för sitt arbete under ett särskilt arbetsamt år.

Bibelutdelning

Palmsöndagens gudstjänst var utformad som en familjegudstjänst med utdelning av Barnens bibel och dopänglar. I gudstjänsten medverkade ”Familjekören” under Marina Thyborns ledning. Familjekören består av familjen Thomas Aspegren och Therese Martinsson samt deras två söner.

Milton Martinsson, Alve Svensson, Tilde och Natalie Sonesson, Sixten Pihl och Robin Jönsson.

Efter gudstjänsten bjöds barnen på glass. Sedan blev det sedvanlig sopplunch och redovisning av fasteinsamlingen för ”Hela Världen”.

Sommarcafé i församlingshemmet

Det blir repris på förra årets succé. Anna och Clara ordnar sommarcafé i församlingshemmet tisdag-torsdag vecka 27 och 28. Flickorna lovar gott hembakat. Dessutom bjuder de på sång och musik i mån av tid.

Beslutat i kyrkorådet

Vid senaste sammanträdet i kyrkorådet beslöts att införskaffa ett dopträd till kyrkan. Det är ett gammalt önskemål från flera och senast är det Anette Åkerbergs om framfört önskemålet. Rådet beslöt att undersöka om någon konstnär från bygden kan tillverka ett träd eller en gren i smide eller trä.

Gåvor till Församlingsbladet

Tack till Härnäs kyrkliga syförening och Ringamåla Bygdekommitté för generösa bidrag till församlingsbladet!

Lennart Olofsson

Alve och Björn – Två vitala 60-åringar

Alve och Björn har under våren passerat 60-årsstrecket. Alve firade med öppet hus hemma i Viby. Björn började med att bjuda på en bejublad orgelkonsert i Asarums kyrka, varefter firandet fortsatte med öppet hus hemma hos Björn. Björn och Karlshamns kammarkör var då nyss hemkomna från en uppskattad konsertturné till Frankrike.

Alve och Eva bor i Viby en liten bondby på Kristianstadslätten, några gårdar, några hus längs bygatan, med skolan och kyrkan mitt i byn. Alve och Evas hem, som för övrigt är Evas föräldrahem, ligger ett ”stenkast” från kyrkan. Mellan kyrkan och Alve och Evas hem ligger en gård, som sedan några år bedriver storkuppfödning. Här finns också en gårdsbutik med ett rikt utbud av närproducerat. Väl värt ett besök!

Alve och Eva bor numera ensamma i det stora huset. Alla barnen, sju stycken, är ”utflugna”. Men i dag är fyra av dem hemma med sina respektive.

Alve tar emot och visar stolt upp sitt bibliotek. Han berättar, att han själv tillverkat hyllorna. Jag tänker att det var väl att vi inte kom med en bok som present. Inte en till hade rymts på någon av de fullsmockade hyllorna. Efter en kort rundvandring hamnade jag i det gamla köket på andra våningen. Här fick jag genast association till Carl Larssons heminteriörer. Det är Eva som pietetsfullt försöker kombinera det gamla och sköna med det nya och praktiska.

Musikalisk familj

Familjen Svensson är en musikalisk familj. Alla barnen sjunger och spelar. De musikaliska anlagen kommer nog huvudsakligen från mamma Eva, som är utbildad kantor och har tjänst i Trefaldighetskyrkan i Kristianstad.

Här är dottern Karin, som tillsammans med några vänner underhåller gästerna

Björn Stoltz repeterar med Karlshamns kammarkör. Foto: Från hemsidan

FÖRENINGSS-INFO

Ringamåla Bygdekommitté

Nu finns det äntligen en hemsida skapad för Ringamåla. Ni når den på följande adress – ”www.ringamala.se”.

Den är fortfarande under uppbyggnad, men vi lägger in material allteftersom vi får in det. Har ni synpunkter på hemsidans utseende, innehåll, något ni tycker skall vara med, eller något annat, så hör av er till någon som jobbar med hemsidan (se nedan). Vi tar gärna emot synpunkter.

Under flikarna Föreningar och Företag vill vi gärna ha med en kort beskrivning av dess verksamhet, samt en länk till egen hemsida (om sådan finns). Ett antal har redan lämnat in en beskrivning, men det finns fortfarande många som inte gjort det. Var snälla skicka material till Nils-Erik eller Emelie. Under fliken Församling finns även detta församlingsblad att läsa via datorn. Även äldre versioner av församlingsbladet kommer att finnas tillgängliga. Det finns också en flik Kalender. I denna är det tänkt att alla aktiviteter i Ringamåla skall finnas. Så ni som vill annonsera om något i denna kalender, meddela Nils-Erik eller Emelie detta så tidigt som möjligt. Hittills har vi lagt in Hembygdsföreningens aktiviteter i sommar. Men det måste ju även finnas aktiviteter i andra föreningar som är intressanta för allmänheten. Ansvarig för hemsidan är Ringamåla Bygdekommitté.

Vi som jobbar med att få in material till hemsidan är

Nils-Erik Svensson 0454 325058, ne_svensson@hotmail.com

- Emelie Olsson 0454 62007, emelie.wolli@hotmail.com

För det tekniska på hemsidan ansvarar

- Niclas Karlsson, nickeww@hotmail.com
- Christian Jönsson, christian@cjgraphics.se

Ringamåla Fiber Ekonomisk förening

Pusselbitarna börjar falla på plats vad gäller den planerade fiberutbyggnaden i byarna längs Holländarevägen. Vid ett välbesökt informationsmöte i Högaböke den 18 maj kunde meddelas, att sökt projektstöd beviljats med 899 900 kr, vilket motsvarar 50% av totalt sökt bidrag för grävningsarbetet. Vid mötet informerades också om att Karlshamns Energi AB kommer att svara för drift och underhåll av fibernätet. Någon vecka efter mötet kom bekräftelse på att vi får ytterligare 899 900 kr i bidrag. Dessa pengar kommer från Post- och Telestyrelsen, PTS.

Närmast på agendan står nu upphandling av grävningsarbetet. Totalt ska ca 20 km plaströr grävas ner. Förhoppningsvis ska detta arbete påbörjas tidigt i höst. Aktuellt är också att snarast bilda en styrelse som ska ersätta den nuvarande interimsstyrelsen. Ett första årsmöte kommer att hållas den 26 juni. Därefter kommer bindande avtal att tecknas med de fastighetsägare som vill ansluta sig till nätet.

Lenart Olofsson

**Årsmöte i Ringamåla Fiber Ekonomisk förening
Tisdagen den 28 juni kl 18.30 i Högaböke Bygdegård
Alla intresserade välkomna! Interrimsstyrelsen**

Ringamåla IK

2010 var ingen strålande säsongen för RIK:s a-lag, man slutade sist i div 6 västra och blev också utsedd till Sveriges sämsta lag av BLT. Tyvärr fick vi inför årets seriestart dra oss ur spel i div 6 västra eftersom vi inte fick ihop tillräckligt med spelare. Vi försökte att starta ett samarbete med Hemsjö AIK men även dom har ont om spelare så det blev inget samarbete i år men vi ska försöka träffas under året för att se om vi kanske kan inleda ett samarbete till nästa år.

Detta betyder att vi i år bara kommer att ha ett lag med i Herrsjuan och de startade sin serie den 3 maj hemma mot Hemsjö AIK samt att vi som vanligt kommer att bedriva ungdoms- och motionsfotboll på måndagar kl 18-19.30. Vi hoppas att det kommer barn i alla åldrar och att vi kan ha en lekgrupp för de minsta barnen. Som i alla föreningar så behövs det ledare så är det någon som är intresserad av att hjälpa till med en eventuell lekgrupp så är man välkommen till idrottsplatsen på måndagar.

En annan aktivitet som kommer att ske under året är den traditionella midsommarfesten på idrottsplatsen under midsommardagen. Vi kommer som vanligt att ha kaffeservering, lottstånd mm och för den musikaliska underhållningen står som vanligt Jens U Nilsson för och i år har han med sig Johan Henriksson, Mikael Loorentz och Håkan Windahl. Vi hoppas på fint väder och många besökare, minst lika många som förra året då det kom runt 500 personer.

Mats Edvardsson

Samtal med Gustav Mattisson

Alla äldre ringamålabor vet vem Gustav Mattisson är. Gustav var kyrkvaktmästare i Ringamåla 1953-1966 och därefter ytterligare 17 år i Asarum. Under sina år i Ringamåla lärde Gustav känna de flesta församlingsbor. Ett gott minne och god berättarförmåga kombinerat med en stor portion humor har han förmåga att återge episoder och miljöer från 1950-talets Ringamåla.

Det började i Belganet

Gustav är född och uppväxt i Belganet i Ölgehults församling. Tidigt väcktes intresset för blommor och växtodling. Det var hans lärare i Belganet som först inspirerade unge Gustav och ”beredde marken” för odlingsintresset. En intresserad moder spädde på och stimulerade. Gustav byggde drivbänkar och drev upp plantor. Fröer köpte han av närmsta grannen som var Bröderna Nelson. På cykel med en låda på pakethållaren gav han sig iväg och sålde såväl plantor som fröer.

Arbete på olika trädgårdsmästerier.

Sin första anställning var på ett litet trädgårdsmästeri i Johanneshus. Efter ett par år i Blekinge ville Gustav se mer av världen. Efter en sejour i Danmark bar det i väg till Dalarna, där han hade anställning i Krylbo, Avesta och Borlänge.

Sedan avbröts karriären för rekryten i Kallinge, där Gustav kom att tillhöra den allra första gruppen som utbildade sig på den nystartade flygflottiljen. Året var 1944.

Vindelns Folkhögskola – Gustav blev smultronodlare

Efter rekryten ville Gustav öka sina kunskaper inom trädgårdsmästerinäringen. En sommarkurs på Vindelns folkhögskola gav nya kunskaper och uppslag. Vid ett studiebesök i Härnösand fick han höra talas om en ny smultronsort, en korsning mellan smultron och jordgubbe. Gustav köpte 25 plantor, som han skickade hem till sin mor i Belganet. Plantorna sattes i jorden och förökade sig så att Gustav kunde börja sälja bär. Köpare var restauranger i både Karlshamn och Ronneby.

Sålde smultron till Felix

Efter flytten till Ringamåla fortsatte han smultronodlingen. Hela åkern söder om prästgården men också kantor Perssons trädgård förvandlades till smultronodling. I Ringamåla lyckades han intressera bl.a. Ragnar Bengtsson i Högaböke att börja odla smultron. Ragnar hade kontraktsodling åt Felix och företaget blev intresserat av smultronen, så det blev leverans av såväl bär som plantor till företaget. En sommar levererades 50 000 smultronplantor till Felix. Men verksamheten var mycket arbetskrävande och inte särskilt inbringande, så intresset svalnade så småningom.

Kyrkvaktmästare i Ringamåla

Efter anställning på olika trädgårdsmästerier runt om i Sverige blev han tipsad om en ledig tjänst som kyrkvaktmästare i Ringamåla. Gustav sökte och fick tjänsten och började 1 januari 1953. Nu skulle han få rikliga tillfälle att praktisera sina kunskaper om växter och växtskötsel.

Bara handkraft

Men det blev visst inte bara arbete med växter. Alla vaktmästerisysslor skulle han utföra. Såväl inne som ute. Inne var det tjänstgöring vid gudstjänsterna. Städning och putsning. Fönstren putsades 2 gånger om året. Stående på en trästege. Alltid ensam. Ordet arbetarskydd var ännu inte uppfunnet. På vinterhalvåret skulle man elda. Var det riktigt kallt fick man elda hela natten om det var gudstjänst eller begravning dagen efter. Veden kom i en meterslängder, som man fick kapa för hand. Veden levererades av Rudolf Svensson i Ekeryd.

En stor del av arbetet upptogs av gravgrävning och allt arbete som hörde till en begravning. Allt gjordes för hand. ”Mina redskap var spade, skyffel, spett och korp.

Värst var det på vintern. Då fick man använda ett värmetråg, som placerades på marken över där graven skulle grävas. När så jorden började tina fick man

använda en stor järnkil för att komma igenom tjälen. Att gräva en grav tog 2 dagar.” Gravgrävning var ett farligt ensamarbete. Gustav berättade om ett ras, som var nära att kosta honom livet.

Fattiga och rika – ingen jämlikhet på kyrkogården

När Gustav började i Ringamåla var kyrkogården fortfarande uppdelad, så att de som inte hade råd att betala för en gravplats, placerades i en ”allmänning”, som upptog större delen av kyrkogården. Utanför allmänningen låg de inköpta gravplatserna.

Efter gravsättningen skyfflades överbliven jord över graven så att det blev en liten kulle över graven. På kullen planterades sedan blommor. Denna uppdelning av gravplatser för fattiga och bättre bemedlade upphörde i slutet av 50-talet.

Seder som försvunnit: Klockringning, mejning och prestaver

På Gustavs tid var det fortfarande brukligt att ”meja”, dvs. att vid begravningar smycka vägen fram till kyrkan med granris. I Ringamåla mejade man på gången upp till kyrkan genom att lägga ett kors av grankvistar. Runt korset lades en ram av grankvistar. Det skulle också mejas på vägen, där likvagnen med kistan stannade framför skolan. På 50-talet användes fortfarande en hästdragen likvagn. Som kusk anlätades oftast Karl-Algot i Påkamåla.

En annan tradition var att man ringde i kyrkklockorna, då begravningsföljet närmade sig kyrkan. Tornluckan åt det håll från vilket begravningsföljet kom skulle öppnas. Kyrkvaktmästaren fick då klättra upp i tornet och manuellt öppna luckan. När han sedan såg begravningsföljet närma sig började han ringa. På den tiden var det inte så mycket skog runt kyrkbyn. Gustav berättar, att då det var riktigt klart, kunde man se tornet på Näsums kyrka.

Från slutet av 50-talet började man använda bil för kisttransporterna.

Den gamla likvagnen finns ännu kvar och står i ett skjul i Tranemåla.

Meningen är att den ska placeras på logen i hembygdsgården.

På den tiden var det ännu brukligt med prestaver vid begravningar. De prestaverande fungerade som en hedersvakt under jordfästningen och gick framför begravningsföljet in i kyrkan bärande varsin florbehängd stav.

Prestaverna satt på varsin stol längst fram i kyrkan på vardera sidan om altaret. Prestaverande var alltid två, oftast högt aktade män i församlingen. Två som ofta anlätades var bröderna Arnold och Karl Henriksson i Ljungsjömåla. Bruket med prestaver har nu försvunnit men fanns kvar ännu på 1980-talet. Stolarna står dock kvar på samma plats.

Begravning på lördagar och söndagar

På den tiden skedde alla begravningar antingen på lördagar eller söndagar.

Mitt i veckan hade bönderna inte tid. Jobbigast var det om begravningen var på en söndag. Då fick man vänta tills gudstjänsten var slut.

Husbygge och familjebildning

Då Gustav kom till Ringamåla bodde han första tiden på ”Sköldagården” i Slämsmåla. Under tiden han bodde där byggde han hus i Långeboda. På den tiden fanns det inte så många hus i byn. Det var den gamla gården, som då brukades av Ivar Svensson. Den andra gården i byn brann ner vid kyrkbranden 1904. På platsen byggdes den nya prästgården 1929. Vidare fanns de två lärarbostäderna, Hugo Alfredssons och kantor Perssons, som båda byggdes omkring 1930. På vägen mot Gyngamåla fanns då liksom nu tre hus. Det första huset, som numera står öde sedan nästan 20 år, var bostad åt kommunens distriktssköterska. I huset längst ner mitt emot nuvarande idrottsplatsen bodde Gustavs föregångare Martin Karlsson. Vidare fanns affärerna, ”Ottolinas” samt Esselius’ mitt emot. Det senare inrymde post och telefonstation och hade från början också varit diversehandel. Strax före Gustav hade Sven Rundqvist byggt. Vidare hade kommunen, dåvarande Ringamåla kommun, låtit bygga ett hyreshus med enrums- och tvårumslägenheter, i dagligt tal kallat pensionärshemmet. I anslutning till detta uppfördes den byggnad, som sedan kom att bli distriktssköterskemottagning.

Begravning i Ringamåla

Foto: Hembygdsföreningens bildarkiv.

Fortsättning i nästa Församlingsblad